

◀ Derk Sibolt Hovinga kikt vanoet zien waarkstee in gedichten over grinzen van taal en volk, laand en leven hen

15-2-89

▲ ...veur n beder begrip van n dezien dichters en schrievers: gain geld, dizze cursus Gronings...

15-2-89

Lèzze tiene van cursus Gronings: van viegeblad tot bloaren aan de levensboom

Derk Sibolt Hovinga dichter noar zien netuur

■ GRUNNEN – Oogst van zien aner laand het groot west. Dizze verwiezen noar tuddel van zien gedichtenbundel oet 1968 slagt zuver op Derk Sibolt Hovinga: veul laanger Dichter as Bauer. Hai verdaint, noa Literaire Pries van t Bouk (1982), ook zien stee in cursus Gronings, mórnoavend en aankom dunderdag. Benoam in t joar, dat e (enne oktober) tachtig wodt. Oet aal dat respekt wuir e bie leste vergoatern van Grunneger Schrieversverain ook in d'olle zörge zet, dij ze in Scheemter jeugdhaarbaarge nog haren.

Door Johan Poppen

Doar zat e dou op proatstou-
le, as grieze wieze voader
maank aal dij maist jongelu.
Hai huil heur vot veur, dat der
in heur aigen belang aiglieks
veul meer degelke literaire kri-
tiek komen mos. Doar wor je ja
groot van as schriever. Bie dij
jongelu was Meijco van Velzen,
dij in t bestuur van Schrievers-
verain zit, mor veur dizze lèzze
(tiene) tekst moakt het. En ook
radio-opnoamen: doar kin ie
Hovinga vanzulf in heuren.
Mörn (tien noa zèzze) zegt e t
gedicht *Stried*. n Weke loater
komt e veul laanger aan t
woord. Hai let joe waiten woar-
om e in *Ons moudertoal*
schrift; woarom boer op t laand
(in *Ballade van de trekker*) toch
laiver mit n peerd van doun het:
t apperoat rakt in sloot.... En

hou doudestieds zien schoel-
noam A.G. Vos aner lu oareg in
toeze brochde. Nij is oetvoeren
van n gedicht op meziek van
Theo Westen (oet t Zangbouk)
deur plattelaandsvraauwen
oet Vlagtwedde. Dij het Meijco
mooi aan t zingen kregen, zodat
dichter doar ook van opheuren
zel.

Hovinga is as *Bauer* en *Dich-
ter* worreld in zien aigenste Ol-
dambt, mor wuir ook n raaize-
ger en kieker over grinzen van
laand en leven, volken taal hèn.
Mit oge veur wat doar bovenoet
gaait. Al kin je zokswat inkelde
in joen geest oanen: *t Aalmys-
terie*. Benoam nou t aal zegd is,
sunt zien leste bundel *Onder de
Regenboog* oet is. Wie kinnen
dij *verburgenhaid in God* al oet
bundel *Bloaren aan de levens-
boom*. Mor t best het dichter
zok zulf, as levenslaank Oost-
wolmer, toch oettaikend in:

*Oldambt
bin k heer.
k Vraag nait minder
k vraag nait meer.*

*Oldambt:
mien volk,
mien laand,
mien heert,
mien lot.*

Wik nait vot.

*En in t lest
bin ik west:
in diens schoot
in de dood
rust ik.*

*Dat wik,
Oldambt.*

Ook is Hovinga oareg beraaisd
in lees-laand. Hai luip al mit
veurop bie t veul meer literair
krities wezen (tiedschrift
Swieniegeltje, 1954) of bie t
toupazen van ain saksiese spel-
len (Vosbergen, 1955). Wait ie
nog: dij mit dij klaaine rondjes
der boven. Op gain inkelde
schriefmesien, loat stoan op
kompjoeter te vinden. Gain
bösschop het en haar Hovinga
aan hikhakkerij (benoam nait
as dij oet òfgunst ontstaat) on-
ner Grunneger schrievers. „Zai
binnen as individualisten ook
nait zo geschikt om ze in n bond
bienander te zetten”, maint e.

Meer literaire kritiek op
heur waark zol nog aaltied t
beste veur heur wezen, zee e
dou in Scheemde. Van navvel-
stoarderij en scholderklopkes
van noaste familie wodt t nait
beder. n Bundel het e ook nooit
oetgeven loaten om der n dikke
poddefullie aan over te hollen,
zee Hovinga. t Was al mooi, as
dij dròkt wuir. Oetgevers haren
der in zien tied ook nait veul
geld voor over. Vandoage de
dag is dat gelòkkeg aans.

Dou in Scheemde huil Schol-
ma oet Beem ook nog n lezen
over wat der aal òf gaait: veur
dròkker, veur oetgever, veur
binder, veur boukhandel,
veurdat dichter der zulm sin-
ten van zugt. As je dat aal wait-
ten, is twaalm viefteg veur joen
PBC-map hailendal gain geld.

Foto: archief DGP, 1983, Eric Koch

As je rekenen, dat je doar n veul
beder begrip van n dezien
schrievers en dichters veur bod-
den kregen. Mit ook nog twij
lèzzen over t Moandblad Gron-
ningen der bie.

Haal de bundel...

Roemte muik Van Velzen in
dizze lèzze ook veur Hovinga's
*De raaize noar Peries van twij
Oldambster boeren, deur ain
van heur verteld, anno 1939, in
1960 en 1968 òfdròkt in t aigen-*

ste Moandblad. *Humoristisch*
nuimt soamensteller dizze 110
vierregels. t Binnen nait de
vaarregels, zoas wie dij van
Saul van Messel kinnen. Be-
noam nait, omdat ter veul rie-
melderij bie is:

*In t gebouw de rooie meulen
wazzen z'aan t harmonni-
koaspeulen
Moulin Rouge op zien frans
kerel doar ging t oareg
laangs*

Wieder gaait t mit blode *sjè-
nes: ...En ol Oadam nogòl glad
(!) plokke zok n viegeblad*. As t
zo wied is, dat boeren nuigende
juvvers *achter t glaas mor haalf
in t jak zain*, let Van Velzen Ho-
vinga's tekst noa *Willen dei nu-
vere fraanze grieten dat wie kom-
en te verzieten?* ophollen en
gaait soamensteller zulf wiede-
der: *U bent ongetwijfeld
nieuwsgierig geworden naar
de volgende coupletten. Gaan
ze 'verzieten mit dei nuvere
fraanze grieten?' (OP-
DRACHT) Ga naar een biblio-
theek of boekhandel en haal de
bundel, om dit verder uit te zoe-
ken.*

Of ie dóar nou zo benijd noar
binnen? Anno 1939 meschain,
mor op theden ook nog? Daip in
ieder mins zel wel n loerder
schoel goan, mor t haar mie
toch gezonder leken, as wie
nijsgierig moakt wazzen noar t
bedere dichtwaark. Gelokkeg
verwist Van Velzen loater nog

noar leste bundel *Onder de re-
genboog*. Doarin schut t min-
selke verstaand te kòrt om der
bie te kinnen wat t Grode Ge-
haaim achter *t aiweg mysterie
van kosmiese energie* wel we-
zen mag. Dat vraagtaiken blijft
ook voor dichter stoan.

Van Velzen let tuzzen regels
deur antwoord ook oanen op
vraoge (vrouger al steld deur
Jan -d'olle- Boer, A.M.J. Deel-
man, Tjaard W.R. de Haan en
Willem Diemer), woarom Ho-
vinga meer netuur- as mins-
dichter is. Tegenstellens mout
je ja ook in t volk om joe tou
terogge vinden kinnen. *Dei aal
bie Koaïn en Oabel begonnen
bennen en dei zo staark de
weerde van t Oldambster leven
bepoalen*, zee Boer in 1960, dou
Hovinga zien bundel *Miemern
in twijduustern* oetkwam.

Mor doarover wodt aine *sik-
kom gain spier gewoar, aal hou
schaarp bv. t kontrast boer-
aarbaider in t Oldambt ook he-
den nog wezen mag* (De Haan).
t Antwoord zel, ducht mie, we-
zen, dat Hovinga n tegoud mins
is om dij tegenstellens in zien
waark nog aan te schaarpen.
Gain hikhakkerij, gain tram-
melant moaken deur stiekelg
over anern te schrieven. Wat
Hovinga dij jongelu van dou en
van tegenswoordeg wel ais ver-
wit. Zoas je van ons olle, wieze
dichtersvoader ook verwach-
ten maggen.